

Stöd- och utvecklingsförvaltningen
Nämnd och Utredning

Klimat- och näringslivsdepartementet

**Yttrande från Gällivare kommun över Promemoria
Klimat- och näringslivsdepartementet
Genomförande av delar av det omarbetade
energieffektivitetsdirektivet
KN 2025/01465**

Sammanfattning

Gällivare kommun instämmer i förslaget Kapitel 3
Energiledningssystem och energikartläggningar.

I Kapitel 4 Kostnads-nyttoanalyser på energiområdet instämmer Gällivare kommun men anser också att omfattningen på kostnads-nyttoanalyser bör breddas och innefatta fler relevanta samhällsnyttor.

I Kapitel 6 Fossilfria energikällor, anser Gällivare kommun att förändringen i miljöbalken kap. 2 inte är nödvändig.

I Kapitel 8.3.6 Konsekvensanalys för kommuner, anser Gällivare kommun att regeringen bör överväga att införa statliga bidrag eller annan form av ekonomisk kompensation för att möta de nya kraven på byggnadsnämnderna vad gäller nya ålägganden.

Synpunkter från Gällivare kommun

Kapitel 3 Energiledningssystem och energikartläggningar

För att den pågående klimatomställningen från ett energisystem som förlitar sig på fossila bränslen till ett system med mindre utsläpp av växthusgaser ska bli genomförbar och hållbart, krävs ett smartare och mer effektivt användande av energi.

Utöver klimatnyttorna av detta så är det kostnadseffektivt både ur företags- som samhällsekonomiska aspekter. Att företag med hög energianvändning genomför energikartläggningar där åtgärder för att spara energi och effektivisera energianvändningen identifieras är ett nödvändigt steg. Där är den föreslagna lagstiftningen ett viktigt steg som Gällivare kommun ser positivt på.

Kapitel 4 Kostnads-nyttoanalyser på energiområdet

Gällivare kommun anser att det är positivt att fler anläggningar kommer att omfattas av kraven på kostnads- och nyttoanalyser. Förslaget att det ska krävas en analys av kostnader och fördelar med att ansluta datacenter till fjärrvärme- eller fjärrkylanät ses också som positivt. Dock anser Gällivare kommun att

omfattningen på kostnads- nyttoanalyser bör breddas och innefatta fler relevanta samhällsnyttor, inte enbart klimatrelaterade nyttor.

Kapitel 6 Fossilfria energikällor

Den föreslagna ändringen i kap. 2 miljöbalken, att ändra från att förnybara energikällor ska användas i första hand, till att fossilfria energikällor ska användas i första hand får anses vara en stor förändring i den svenska ramlagstiftningen på miljöområdet. Sådana stora förändringar bör föregås av en mer omfattande diskussion och konsekvensanalys. Många verksamheter, både offentliga och privata, har utformat sin verksamhet utifrån den nuvarande lagstiftningen. Till exempel har många kommuner investerat i lokal förnybar energiinfrastruktur, vilket kan bli mindre lönsamt om efterfrågan på förnybar energi minskar.

Konsumenter och företag som har valt förnybar energi baserat på nuvarande lagstiftning kan känna sig vilseledda om lagstiftningen ändras. Förändringen kan skapa osäkerhet på marknaden och avskräcka framtida investeringar i förnybar energi. Förnybar energi kan produceras lokalt, vilket ökar energisäkerheten och energiberedskap lokalt. Lokala energisystem kan vara mer resilienta mot störningar i större energinät. Förnybara energikällor är ofta mer skalbara och skapar lokala jobb och stimulerar lokal ekonomi.

Gällivare kommun anser inte att denna förändring i miljöbalken är nödvändig för att genomföra delar av det omarbetade energieffektiviseringsdirektivet och avstyrker därför med ovanstående argument förslaget att ändra från att förnybara energikällor ska användas i första hand, till att fossilfria energikällor i första hand ska användas.

Kapitel 8.3.6 Konsekvensanalys för kommuner

Byggnadsnämnderna har under de senaste åren tilldelats allt fler uppgifter inom sitt tillsynsarbete. De nya åläggandena som föreslås i lagen kommer att öka arbetsbördan ytterligare. Regeringens förslag att kommunerna ska kunna ta ut avgifter för dessa uppgifter löser inte den grundläggande problematiken. Att ta ut avgifter för enskilda uppgifter täcker inte de faktiska kostnaderna för att anställa och utbilda ny personal.

Byggnadsnämndernas arbete kräver hög kompetens och rättssäkerhet, vilket inte kan säkerställas om resurserna är otillräckliga. Det finns redan idag brist på kvalificerad personal inom området, och den föreslagna lösningen riskerar att fördjupa denna brist. Detta riskerar att leda till att kommunerna tvingas prioritera bort andra viktiga uppgifter eller att kvaliteten i handläggningen försämras. För att säkerställa att lagen kan genomföras på ett rättssäkert och effektivt sätt krävs att statliga medel tillförs. Kommunerna kan inte ensamma bära kostnaderna

för den ökade arbetsbördan, särskilt inte när uppgifterna är av samhällsnyttig karaktär.

Gällivare kommun anser därför att regeringen bör överväga att införa statliga bidrag eller annan form av ekonomisk kompensation för att möta de nya kraven. Om kommunerna själva ska finansiera de nya uppgifterna riskerar det att skapa regionala skillnader i hur lagen tillämpas. Kommuner med starkare ekonomiska förutsättningar kommer att kunna hantera uppgifterna bättre än kommuner med sämre ekonomi, vilket strider mot principen om likvärdighet.

För Gällivare kommun
Birgitta Larsson
Kommunstyrelsens ordförande

Undertecknat av följande personer

BIRGITTA LARSSON

Datum: 2025-10-20 13:25:27

Underskriftstjänst: **Ciceron SendSign**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Gällivare kommun

Organisationsnr: 212000-2726

E-post: post@gallivare.se